

Beantwoording technische vragen PRO tav raadsvoorstel 'Wijzigingsbesluit Omgevingsplan gemeente Heusden 2026-01'

Vraag

In het gebied H23.2 De Grassen, fase 3 - invloedsgebied geitenhouderij wordt een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een gevoelige functie pas verleend:

- a. nadat 80% van de overige gronden in het gebied H23.2 De Grassen, fase 3 - woongebied is uitgegeven; en
- b. is aangetoond dat geen sprake is van een statistisch significant verhoogd gezondheidsrisico als gevolg van de nabijgelegen geitenhouderij.

Het kabinet stuurt aan op een bouwverbod binnen een afstandsmaat van 500 meter in afwachting van bewezen effectieve maatregelen aan de bron. Deze afstand is onder meer gebaseerd op haalbaarheid.

Er wordt hierbij uitgegaan van een invloedsgebied van 500 meter door de geitenhouderij. De Gezondheidsraad en de GGD stellen echter dat dit invloedsgebied veel hoger is, en dat tot een afstand van 1000 meter het risico op het krijgen van longontsteking aanzienlijk is. De GGD heeft dit standpunt niet gewijzigd na de extra berekeningen van de VGO onderzoekers.

Het college neemt de 500 meter over (zonder advies op maat te vragen aan de GGD), vanwege het grote belang van woningbouw in de gemeente Heusden. Het college gaat er daarbij van uit dat bewezen effectieve maatregelen aan de bron binnen korte termijn (1 a 1,5 jaar) gevonden zullen worden en kunnen worden toegepast.

De gemeente heeft als taak de gezondheid van haar inwoners te beschermen. Artikel 16 van de Wet Publieke Gezondheid luidt:

“Voordat besluiten worden genomen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de publieke gezondheidszorg vraagt het college van burgemeester en wethouders advies aan de gemeentelijke gezondheidsdienst.”

Het college wijkt af van het algemene advies van de GGD om een afstand van 1000 meter te hanteren.

Vragen advies op maat

1. Klopt onze conclusie dat er (nog) geen beoordeling op maat gevraagd is? Of is recentelijk wel een beoordeling op maat gevraagd aan de GGD met betrekking tot de invloed (en het invloedsgebied) van de geitenhouderij aan de Voorste Zeedijk 11 op de gezondheid van huidige en toekomstige omwonenden?
2. Indien zo'n beoordeling is gevraagd, wat is het oordeel van de GGD mbt specifiek deze geitenhouderij?

Als deze maatwerkbeoordeling niet gevraagd is, verzoekt de fractie van PRO Heusden deze alsnog te laten maken, zodat de raad zich een weloverwogen oordeel kan vormen over de gezondheidsrisico's en de vraag kan worden beantwoord of er wordt voldaan aan voorwaarde b, dat In het gebied H23.2 De Grassen, fase 3 - invloedsgebied geitenhouderij een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een gevoelige functie pas wordt verleend nadat is aangetoond dat geen sprake is van een statistisch significant verhoogd gezondheidsrisico als gevolg van de nabijgelegen geitenhouderij.

(Terzijde: mogelijk dat de GGD voor De Grassen fase 3 ook een oordeel kan geven over pesticiden cq. gewasbeschermingmiddelen en de risico's voor gezondheid.)

Antwoord

In het kader van het vooroverleg is de GGD gevraagd om een reactie op het plan (motivering) De Grassen-fase 3. De aanwezigheid van de geitenhouderij op circa 365 meter van het plangebied maakt onderdeel uit van de motivering van het plan. Er kan dan ook gesproken worden van een advies/reactie op maat. Het advies van de GGD is weergegeven in de bij het wijzigingsbesluit gevoegde Nota van overleg, waarin ook is aangegeven op welke wijze met dit advies is omgegaan.

De GGD heeft in haar advies haar 'algemene' lijn aangehouden. Daarbij heeft ze nadrukkelijk aangegeven dat de gemeente de vrijheid heeft om een andere afweging te maken en daarmee voorrang te geven aan de bouw van woningen binnen de genoemde afstand van 1 km. De wijze waarop hieraan invulling is gegeven is terug te vinden in de motivering van voorliggend plan.

In haar advies/reactie is de GGD overigens ook ingegaan op onderwerpen als gewasbeschermingsmiddelen en PFAS. Voor de reactie wordt verwezen naar de Nota overleg.

Vraag

Emissiereducerende maatregelen

Op dit moment zijn er geen emissiereducerende maatregelen bekend die bewezen effectief zijn voor het reduceren van het risico op longontsteking. Het college lijkt er van uit te gaan dat in een korte periode van 1 à 1,5 jaar deze, bewezen effectieve, maatregelen wel bekend zullen zijn.

De enige effectieve maatregel op dit moment is afstand houden en dat kan door of de woningen op afstand te zetten (> 1000 meter), of door de bron weg te halen.

Waar baseert het college de aanname op dat er op korte termijn bewezen effectieve maatregelen aan de bron zullen zijn?

Antwoord

De Universiteit van Wageningen (WUR) heeft in februari 2026 al een rapport uitgebracht over mogelijk te nemen maatregelen. De effectiviteit van de maatregelen is echter nog niet voldoende aangetoond. Daarom wordt er op dit moment vervolgonderzoek uitgevoerd dat is gericht op die effectiviteit. De verwachte doorlooptijd van het onderzoek is 3 jaar.

Vanuit de aandacht die er vanuit diverse overheden, instanties en de sector is om te komen tot een reductie van het verhoogde gezondheidsrisico en de bescherming die ook bestaande woningen behoeven, biedt ons aanknopingspunt dat binnen afzienbare termijn zicht zal zijn op effectieve maatregelen.

Vraag

Prioritaire locaties

Op de website van de Provincie Noord Brabant

(<https://www.brabant.nl/landbouwenvoedsel/actueel/nieuws/nieuwsupdate-geitendossier/>) valt het volgende te lezen:

Prioritaire locaties: het kabinet realiseert zich dat het verminderen van de risico's in bestaande situaties belangrijk is. Zij gaat een lijst prioritaire locaties opstellen waar de risicogroep het grootst is of de kwetsbaarheid van de omwonenden het hoogst is. Samen met mede-overheden zoekt het kabinet naar handelingsperspectief voor deze prioritaire locaties. Hierbij kijkt het kabinet ook naar de (on)mogelijkheden van bepaalde maatregelen zoals vrijwillige uitkoop of verplaatsing en/of het nemen van in potentie effectieve emissie-reducerende maatregelen op geitenhouderijen.

Is het college bekend met deze lijst van prioritaire locaties en is bekend of de locatie aan de Voorste Zeedijk 11 op deze lijst staat?

Antwoord

Het college is bekend met dit punt in de kabinetsaankondiging. Het kabinet stelt deze lijst op in samenwerking met de provincies. In eerdere overleggen hebben wij de situatie bij De Grassen kenbaar gemaakt bij de provincie. Of dit een prioritaire locatie wordt is voorsnog niet bekend.